

Koncepce dalšího rozvoje ZŠ Komenského Hustopeče

Budova školy „holubník“, kde se nachází 1. stupeň, byla otevřena v roce 1921. Od té doby byly postupně přistavovány další objekty s následnými rekonstrukcemi a modernizacemi. Škola je úplnou základní školou s devíti ročníky. Od roku 1994 je samostatným právním subjektem.

V současné době školu navštěvuje necelých 600 žáků, řada z nich dojíždí do školy z okolních obcí. Školní družina má 7 oddělení. Součástí školy je i školní jídelna a Školní poradenské pracoviště.

V kratičkém úvodu jsem nastínil vývoj této školy od počátku jejího fungování až do současnosti. Teď bych se rád věnoval konkrétním vizím a koncepcím, které bych rád převedl do praxe, pokud bych se stal ředitelem na této škole a měl možnost podílet se na jejím rozvoji.

Na začátek bych ovšem chtěl podotknout velmi důležitou poznámku. Vizi nemůže stvořit jen jeden člověk za pár dní. Dobrou vizi musí vytvořit dobrý tým. Tým, který se skládá z ředitele, učitelů, rodičů, ale i z žáků. Vymyslet vizi, aby dobře fungovala, trvá dlouho. Doufám tedy, že moje koncepce a vize budou brány jako myšlenky, které bych chtěl přednést a nastínit a v budoucnu i realizovat, ale s pomocí celého týmu.

Základní škola Komenského je škola dobře prosperující, což je vidět i na vysokém počtu žáků, kteří školu navštěvují. Musím říct, že webové stránky školy jsou přehledné a našel jsem na nich všechny potřebné informace a dokumenty. Seznámil jsem se s výročními zprávami, ale i s inspekční zprávou z roku 2022.

Já sám bych rád navázal na počiny, které již fungují a stále dávají smysl, ale samozřejmě chci přinést i nové inovativní myšlenky. Mám dlouholetou pedagogickou praxi, což ze mě dělá odborníka v této oblasti a mohu se stát pedagogickým lídrem na této škole. Ředitel by totiž měl být hlavně dobrým pedagogem. Uvědomuji si ale, že dobrým lídrem a manažerem se ředitel nerodí a je to běh na dlouhou trať doprovázený procesem celoživotního učení.

České školství prochází mnoha transformacemi a víc, než kdy jindy jsou potřeba ředitelé a ředitelky, kteří budou vytvářet příznivé klima školy a dokážou také nadchnout své zaměstnance a rodiče i žáky pro společnou vizi a zapojit je do procesu jejího naplňování. Co bych tedy rád zavedl, abych zlepšil a zkvalitnil výukový proces školy?

1. Rozhovory se zaměstnanci.

Velmi důležitá je komunikace s pedagogy. To považuji za jednu z klíčových oblastí, aby vše fungovalo. Komunikovat, naslouchat, dávat i dostávat zpětnou vazbu.

Každý ředitel musí mluvit se svými zaměstnanci. Rád bych zavedl 2 x do roka osobní rozhovor s každým ze zaměstnanců. V září by se uskutečnil úvodní pohovor, kde bychom si promluvili, co by chtěl učitel zvládnout ve školním roce, čeho by chtěl dosáhnout a také to, čím mu můžu být nápomocen já sám. Během března a dubna by došlo k další schůzce, na které bychom vše zhodnotili. A zároveň se pobavili o jejich dalším směřování v následujícím školním roce.

2. Ranní procházka po škole

Dobrý ředitel musí znát nejen své učitele a pedagogické pracovníky, ale i žáky. Nechci se tedy zavírat v ředitelně, ale naopak. Ráno bych chtěl procházet školou a povídat si se všemi. Je to zároveň i taková malá kontrolní činnost, jestli vše funguje.

3. Wellbeing

V dnešním školství se velmi používá slovo wellbeing. Řekl bych, že je to jedno z klíčových slov současného vzdělávacího systému. Rád bych toto slovo uvedl na škole do praxe, aby nebylo pouze klíčovým slovem, ale aby se stalo součástí a samozřejmostí. Je důležité, aby se všichni cítili ve škole v bezpečí a příjemně. Je to zároveň dobrá prevence proti vyhoření pedagogů. Součástí wellbeingu je i pravidelný pohyb. Osobně velmi kvituji koncept aktivních přestávek, během kterých mohou žáci využít přestávku ke spontánnímu pohybu na školním hřišti. Tyto aktivní přestávky bych rád na škole zavedl a snažil se vytvářet adekvátní podmínky a prostředí (pingpongové stoly, basketbalové koše apod.).

4. Klima a vztahy

Na wellbeing navazují slova klima a vztahy. Dobré klima a vztahy musí být nejen na pracovišti, ale hlavně v samotných třídách. Dobrý třídní učitel by měl mít čas si svými žáky promluvit a vyslechnout je. Není dobré k tomu ale používat své hodiny ve výuce. Na mnoha školách se osvědčily třídní chvilky, které jsou přímo zakomponovány do rozvrhu. Velmi dobrý model je pondělí ráno od 7.30 do 8.00h, kdy následně pokračuje každý třídní svou hodinou. Tento model bych rád zavedl ve škole i já.

5. Musí zvonit?

V dnešním uspěchaném světě, který je plný stresu, by jistě bylo dobré se zamyslet, jak míru stresu eliminovat. Pamatujete si, jak jste jako žáci sebou trhli, když zazvonilo? Myslíte si, že učitel sebou netrhne, když zazvoní? Věřte mi, že i bez zvonění budou učitelé a žáci na svých místech. Mnoho škol tuto „novinku“ zavedlo a vše funguje i bez tohoto rušivého elementu.

6. Výuka venku

K dalším z věcí, které mohou přispívat k pohodě ve výuce, je výuka venku. Rozvoj kompetencí, které se zatím do praxe nepodařilo tolik propsat, přestože je kompetenční výuka jedním ze dvou hlavních cílů Strategie vzdělávací politiky 2030+, se při výuce venku začleňuje do výuky skoro sám. Při učení venku se také rozvíjí sociální dovednosti, kooperace, plánování, řešení problémů a komunikace s ostatními žáky. Tato výuka se dá praktikovat ve všech předmětech. Chtěl bych motivovat pedagogy k této aktivitě a pomáhat jim se vzděláváním v této oblasti.

7. Každý žák musí zažít úspěch

Umět dítě ocenit je naprosto zásadní. Vidět v něm to dobré a podporovat to, hledat jeho nadání. Jsem přesvědčený o tom, že kdyby všechny děti na prvním stupni zažily uznání a podporu, nebyly by na prahu puberty outsiders ani syčáky, co jdou proti nám. Mezi základní lidské potřeby se řadí pocit bezpečí. Za ním následuje potřeba seberealizace, uznání a úcta.

Rád bych podporoval výuku, ve které žáci budou zažívat úspěch. A stejně tak bych rád podporoval i pedagogy, aby uměli v žácích jejich nadání nacházet a vyzdvihovat ho.

8. Spokojený učitel = spokojený žák

Jako dlouholetý učitel vím, jak je lehké vyhořet. O tomto tématu se sice v poslední době hodně mluví, ale málo se proti vyhoření něco dělá. Povolání učitele je na jednu stranu velmi nádherné povolání, ale na druhou stranu se učitel každý den ocitá pod tlakem a ve stresu. Pracuje v hluku a má velkou zodpovědnost za své žáky. Rád bych ocenil své zaměstnance nejen spravedlivými odměnami, ale chtěl bych pro ně zařídit i nějaké místo k odpočinku, kde budou mít k dispozici například kávu. Určitě by se daly ušetřit peníze například na malou infrasaunu, kterou by mohli zaměstnanci využít k relaxaci nebo zařídit pravidelné lekce jógy přímo na pracovišti. O psychohygieně u psychologa ani nemluví. Ta by měla být samozřejmostí.

9. Dívat se a učit se od druhých

V souvislosti s výše zmíněnou náročností povolání bych chtěl zmínit důležitost spolupráce a stejného „naladění“ všech zaměstnanců školy. Rád bych u pedagogických pracovníků podporoval vzájemné hospitace, které by pomáhaly ke sdílení dobré praxe. Stejně tak považuji za vhodné sdílení nabitých vědomostí a dovedností v rámci DVPP v rámci pedagogického sboru. Vzájemná výměna zkušeností společné hledání řešení situací zároveň buduje v kolektivu pocit sounáležitosti a podporuje vizi školy. Smysl vidím i ve spolupráci pedagogických pracovníků napříč školami. V tomto případě bych rád já i další kolegové navštívil jiné ZŠ, kde bychom mohli načerpat inspiraci. Současně bychom mohli využít činnosti jednotlivých metodických kabinetů NPI.

10. Rodiče jako součást školy

Vizi školy by měli brát za své všichni. Zaměstnanci, žáci i rodiče. Právě rodiče považují za významnou součást výchovné-vzdělávacího procesu a škola by jim měla být otevřená. Rád bych zavedl rodičovské kavárny, tedy neformální setkání v odpoledních hodinách na půdě školy zaměřené vždy na konkrétní téma, např. připravenost dětí na školu, digitální technologie a jejich vliv na žáky. Tyto kavárny by měly být vedeny odborníky a na výběru jednotlivých témat se mohou podílet rodiče. Dalším tématem kaváren by měly být školní projekty a koncepce školy a měly by sloužit k jejich představení rodičům tak, aby pochopili jejich cíl a porozuměli tomu, co se ve škole děje. Zároveň bych byl rád, kdyby se rodiče zapojili do akcí školy a mohli bychom například udělat Den povolání pro žáky 9. ročníků, na kterých by rodiče mohli představit svá povolání.

11. Materiální a personální podmínky ZŠ

Škola je materiálně poměrně dobře vybavena. Při dnešním moderním pojetí výuky je ICT vybavení tříd nezbytné. Dle finančních možností a po podrobnějším seznámení se s prostorem a fungováním areálu, budu schopen ve spolupráci s vedením města Hustopeče naplánovat investiční akce na ZŠ.

Pro rozvoj školy je nutné zajištění kvalifikovaných pedagogů včetně jejich aprobací. Dbát na prevenci spojenou se syndromem vyhoření učitelů je dnes v podstatě nutnost.

Stmelování kolektivu pomocí teambuildingů je jedna z cest. Kvalitní učitel se chce vzdělávat a ředitel školy musí podporovat a motivovat pedagogické pracovníky k absolvování seminářů a odborných školení pro jejich profesní růst.

12. Oblast vzdělávání a výchovy

Prodiskutování důležité budoucí změny v ŠVP – posílení finanční gramotnosti žáků, rozšiřovat znalosti a dovednosti v oblasti ICT, čtenářské a matematické gramotnosti. Podporovat integraci vhodných moderních a inovativních výukových metod a přístupů, rozvíjet u žáků kritické myšlení (fenomén fake news), motivovat ke zdravému životnímu stylu a ekologickému chování, využít exkurzí, pokusů, projektů.

13. Vztah ZŠ k rodičům, zřizovateli, veřejnosti

Jako základní princip pro vytvoření efektivně fungující školy je nutná kooperace vedení školy s jejím zřizovatelem a školskou radou. Mít školní časopis, prezentovat videozáznamy ze života školy natočené a sestřihané samotnými žáky, proč ne? Organizovat „burzu zkušeností“ pro žáky 9. tříd – zprostředkovat předávání zkušeností mezi absolventy naší školy (aktuálně studující na středních školách) a žáky 9. ročníků. Žákům ZŠ tímto můžeme pomoci při rozhodování, na kterou střední školu se hlásit.

14. Spolupráce s dalšími institucemi

Sledování výzev a přihlašování se do užitečných projektů, dotací či grantů – ne ovšem za každou cenu. Po konzultacích s pedagogickým sborem vybrat smysluplné projekty, které školu mohou obohatit a posunout kvalitativně dál např. Erasmus+. Pokračovat v aktivní spolupráci se subjekty v daném regionu i mimo něj – např. hasiči, policie, Armáda ČR, zvat zajímavé hosty apod.

Ve svých nápadech bych mohl pokračovat. Jsem si ale vědom toho, že všechny změny musí být realizovatelné. A o tom, jestli moje inovace budou moci být naplněny, se teprve musím přesvědčit. Prioritní je poznat celou školu a její prostory, seznámit se se všemi zaměstnanci, ale i s žáky. To se ale nemůže uskutečnit, pokud nebudu jmenován ředitelem školy.

Byl bych velmi rád, kdybych dostal šanci a stal se ředitelem ZŠ Komenského, abych mohl otisknout své stopy na této škole a mohl se podílet na zachování kvalitní výuky pro všechny žáky současné, ale i budoucí.

Každý má nějaké představy, plány, vize a je velice důležité si za nimi jít. Věřím v to, že pokud budu mít podporu pedagogického sboru, rodičů a zřizovatele školy, tak se dokážu se všemi problémy začínajícího ředitele popasovat.

Všechny strategie a koncepce plánování nemůžou fungovat bez těch nejdůležitějších – žáků. Mým největším přáním je, aby žáci chodili do školy rádi stejně jako já a mí kolegové.